

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про розроблення та реалізацію освітніх (освітньо-професійних) програм (далі - Положення) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Положення розроблено з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», інструкцій МОН України, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) на виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та інших нормативно-правових актів. Положення регулює порядок розроблення та реалізацію освітніх (освітньо-професійних) програм коледжу.

Освітньо-професійна програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Освітньо-професійна програма відповідає вимогам стандарту вищої освіти щодо:

- обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- переліку компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимог професійних стандартів (у разі їх наявності).

Освітня програма (одна або декілька) може бути розроблена та реалізована в коледжі в межах ліцензованої спеціальності на відповідному рівні вищої освіти.

Спеціалізація – це складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти (науковою установою) і передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти. Для кожної спеціалізації розробляється профільна спеціалізована освітньо-професійна програма, яку затверджує вчена рада Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назв відповідних спеціальностей (спеціалізацій), допускаючи повний збіг або використання парафраза, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм. У назвах освітніх програм також можуть бути зазначені назви типів програм підготовки фахових молодших бакалаврів, що передбачені міжнародною стандартною класифікацією освіти, назви професій та професійних назв робіт за Національним класифікатором «Державний класифікатор професій ДКП 003:2010», нових професій, які систематично зустрічаються в оголошеннях роботодавців або існують інші переконливі

докази їх наявності чи попиту на них у майбутньому і для яких здійснюється підготовка фахівців у межах цієї освітньої програми. Вказують теж назви ключових (спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які відображено в стандарті (проекті стандарту) фахової передвищої освіти і є характерними саме для цієї спеціальності, циклової комісії, відділення, форм здобуття освіти, року набору тощо. У дужках може бути зазначено власну назву освітньої програми або відповідний знак для товарів і послуг, зареєстрований у встановленому порядку.

При цьому необхідно уникати конфлікту назв, зокрема, не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (включаючи застарілі назви спеціальностей, які не відповідають даній спеціальності), характерних для них професій і професійних назв робіт, ключових спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, назв освітніх програм. Назва освітньої програми не повинна вводити в оману.

Набір освітніх програм формується відповідно до суспільних потреб, повинен віддзеркалювати та на випередження враховувати тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях. Кожна з них є суттєвою складовою формування іміджу та конкурентних переваг коледжу на ринку освітніх послуг.

Обов'язковим є забезпечення можливості вибору студентом навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

2. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Заступник директора з навчальної роботи за поданням голови циклової комісії складає проєкт наказу щодо формування робочих груп з розробки та постійного розвитку освітньо-професійних програм (далі – робоча група), у додатку до якого наводить склад робочої групи, і подає його на затвердження у встановленому порядку. Керівником робочої групи призначають гаранта освітньої програми, який у своїх повноваженнях керується вимогами Положення про організацію освітнього процесу та несе відповідальність за якість освітньої програми. До складу робочої групи включають провідних фахівців коледжу, практики, студентів.

Робоча група:

- здійснює моніторинг, аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, професійного середовища, вимоги й запити партнерів, випускників освітньо-професійних програм відповідної спеціальності (галузі знань) проводить консультації зі студентами.
- вивчає аналогічні освітньо-професійні програми у закладах фахової передвищої освіти.
- досліджує існуючу та прогнозує ситуацію в аспекті законодавчих та інституційних реформ.

- вивчає та аналізує дані приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів не менше ніж за останні 5 років.
- обговорює назву та зміст майбутньої освітньої програми на випусковій цикловій комісії із залученням:
  - фахівців з інших споріднених циклових комісій та відділень;
  - потенційних роботодавців, інших представників професійної спільноти;
  - студентів старших курсів споріднених спеціальностей;
  - випускників, які здобули освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра в минулі 2-3 роки.
- визначає перелік компетентностей фахівця, які необхідно розвинути/сформувати в процесі підготовки за освітньою програмою на основі результатів аналізу (відповідно до п. 2.2.1), що має складатися з загальних (міжособистісних, системних та інших) відповідно до стандарту фахової передвищої освіти (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю/спеціалізацією для відповідного рівня вищої освіти), та фахових компетентностей, що визначають унікальність/відмінність освітньої програми, з урахуванням Національної рамки кваліфікацій.
- складає Профіль освітньої програми підготовки відповідно до рівня присвоєваних кваліфікацій та з урахуванням типових видів занять випускників.
- визначає перелік запланованих результатів навчання (опис того, що здобувач освіти повинен знати, вміти й бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за освітньою програмою: загальних – відповідно до стандарту освіти; та фахових – відповідно до переліку визначених фахових компетентностей. Для формування Профілю програми обирають програмні результати навчання (кількістю 15-20).
- складає матриці, що надають можливість робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньої програми, які результати навчання дублюються в різних компонентах освітньої програми тощо; на цій підставі формує остаточний перелік і зміст компоненту освітньої програми.
- надає проєкт освітньої програми в доступній формі роботодавцям (зацікавленим фахівцям) для погодження та підтримки введення відповідної освітньої програми.
- вносить у разі потреби корективи в проєкт та складає освітньо- професійну програму за формою, встановленою Закладом вищої освіти «Подільський державний університет».

Керівник робочої групи розробляє обґрунтування проєкту освітньої програми, у якому наводить переваги введення нової освітньої програми, особливості та відмінності від діючих програм в Україні та світі, структурно-логічну схему викладання дисципліни, що забезпечує досягнення запланованих програмних результатів навчання, та представляє його на тематичному засіданні методичної ради коледжу. На засідання запрошують членів робочої групи, фахівців-практиків, здобувачів освіти, партнерів освітніх програм. На основі ухвалених педагогічною радою освітньо-професійних програм, розробляють проєкт навчального плану, подають його на затвердження в установленому порядку рішенням вченої ради та включають до Правил

прийому на навчання до коледжу, також проводять актуалізацію інших відповідних документів.

Навчання за новою спеціалізацією проводиться в межах ліцензійного обсягу за спеціальністю.

Керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), завідувач випускової циклової комісії відповідають за організацію оприлюднення інформації про нову освітню програму в суспільстві, проведення відповідної профорієнтаційної роботи, прийом на навчання.

3. ПОРЯДОК МОНІТОРИНГУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ПРОЦЕСІ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

Моніторинг і удосконалення освітніх програм коледжу в процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також потребам студентів, суспільства в цілому. У результаті такого перегляду відбувається щорічне або в разі потреби (поточні зміни у законодавстві, новинки /відкриття (асортимент, технології, техніка); наукові дослідження у певній галузі; інформація) оновлення програм та робочих програм дисциплін, кваліфікаційних екзаменів, практик і, в цілому, удосконалення освітніх програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат удосконалення, інформують всі зацікавлені сторони.

Регулярний моніторинг та удосконалення освітніх програм коледжу в процесі їх реалізації організовує керівник робочої групи із залученням її членів з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для студентів.

Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм коледжу в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотнього зв'язку з педагогічними та науково-педагогічними працівниками, здобувачами фахової передвищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства.

Актуальність освітніх програм визначається такими показниками:

- ступінь оновлюваності освітніх програм, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності освітніх потреб здобувачів освіти (випускників);
- рівень працевлаштування випускників на момент випуску з коледжу, що визначається за результатами анкетування;
- участь у міжнародних програмах академічної мобільності;
- рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів.

Моніторинг та удосконалення освітніх програм коледжу в процесі їх реалізації включають визначення:

- змісту освітніх програм за результатами останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам;
- змін потреб суспільства.

Освітні програми регулярно переглядають і удосконалюють робочими

групами із залученням студентів та інших стейкхолдерів. Зібрану інформацію аналізує; освітня програма адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам.

Оновлені освітні програми узгоджують із стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, головою випускової циклової комісії (кафедри), завідувачем відділення, заступником директора з навчально-методичної роботи, затверджують рішенням педагогічною радою коледжу.

Освітні програми коледжу переглядають регулярно, але не рідше одного разу на 2 роки.

Оновлені освітні програми є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, їх включають до Інформаційних пакетів ЄКТС, які щорічно оприлюднюють на офіційному сайті коледжу.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Дане Положення вступає в дію з моменту його затвердження директором коледжу.

Внесення змін та доповнень до діючого Положення, відбувається за поданням заступника директора з навчально-методичної роботи коледжу із погодженням педагогічної ради коледжу.

У мотивації змін або доповнень обов'язкове дотримання нормативно-правових актів України та посилання на норму, що змінює дане Положення.

Введення в дію змін та доповнень оформлюється відповідним наказом по коледжу із зазначенням строку і термінів дії змін.

Положення зберігає чинність в перехідний період до затвердження нового положення, або іншого нормативно-правового акту, якщо інше не передбачено.